

Engagement 2.0

Een wetenschappelijk, artistiek en publieks- onderzoek naar maatschappijkritisch cabaret

Inleiding

Wie zijn wij?

Engagement 2.0 is een project van de Koningstheateracademie (KTA), een succesvolle Brabantse cabaretopleiding gevestigd in hartje Den Bosch. Initiatiefnemer en leider van dit project is Anna Uitde Haag, medeoprichter en artistiek en zakelijk directeur van de KTA. Onder leiding van Uitde Haag werd de KTA een geaccrediteerde hbo-opleiding: een unieke, vierjarige Bachelor of Cabaret. De opleiding is geheel privaat gefinancierd en levert elk jaar talentvolle cabaretiers af, die in de loop der jaren zeer succesvol zijn gebleken op de cabaretfestivals en in de beroepspraktijk (o.a. Pieter Derks, Katinka Polderman en Louise Korthals).

Sinds haar oprichting in 1999 heeft de KTA zich ontwikkeld tot een opleiding met een duidelijk profiel. Het curriculum van de KTA is erop gericht om studenten op te leiden tot cabaretiers die iets te vertellen hebben. Studenten ontwikkelen zich tot kritische denkers, die hebben geleerd hun kritische blik in te zetten in de praktijk. De KTA heeft zich de afgelopen jaren ook steeds sterker geprofileerd als gecombineerd opleidings- en kennisinstituut, waar een voortdurende dialoog plaatsvindt tussen theorie en praktijk. Om dit te bereiken werkt de KTA niet alleen samen met makers en docenten uit de cabaret- en theaterpraktijk, maar ook met wetenschappelijk specialisten op het gebied van theaterwetenschap, dramaturgie, filosofie en cultuurwetenschappen, literatuurwetenschap en geschiedenis.

Visie

Wij geloven juist in deze tijd in de kracht van de cabaretier als geëngageerd maker, die voortbouwt op een lange historische traditie van kritisch geëngageerd cabaret. Hoewel cabaret een ongeëvenaarde populariteit kent, zien we ook dat het genre zich steeds meer ontwikkelt tot het genre van de snelle lach, van het leuke avondje uit. Daar maken wij ons zorgen over. Cabaret biedt de mogelijkheid om met humor steeds weer nieuwe vormen van engagement en maatschappijkritiek te ontwikkelen. Dat is een vak, en dat kun je leren.

Missie

De KTA wil, met hulp van Brabant C, een vierjarig wetenschappelijk, artistiek, en publieksonderzoek naar cabaret opzetten. Door te investeren in intensieve samenwerking met artistieke en wetenschappelijke partners, zowel nationaal als internationaal, ontwikkelen wij een wetenschappelijke en artistieke visie op cabaret. We bieden onze studenten de mogelijkheid om zich ten volle te ontwikkelen en een publiek de kans om niet alleen betrokken te zijn in dit vierjarige project, maar ook getuige te zijn van de duurzame impuls die dit project geeft aan de geëngageerde cabaretpraktijk. Met dit onderzoek is de KTA in staat om de resultaten te verankeren in haar curriculum en op deze manier de beroepspraktijk en de opleiding stevig met elkaar te verbinden.

Omdat het onderzoek nadrukkelijk gaat over de verhouding tussen cabaretiers, maatschappij en publiek, is het van groot belang dat dit onderzoek met een publiek wordt gedeeld en aan een publiek wordt getoetst. We hebben daarom een programma samengesteld van voorstellingen, lezingen en debatten, waarin makers, studenten, professionals, publiek en wetenschappers jaarlijks samenkomen. Dit zorgt voor een kruisbestuiving tussen theorie en praktijk, cabaretier en publiek, wetenschap en samenleving, studenten en beroepspraktijk.

Met een breed netwerk aan organisaties en initiatieven, waaronder de KTA, de Verkadefabriek, de Cabaretfirma en de Nederlandse Cabaretdagen, is Den Bosch een belangrijk artistiek centrum voor het Nederlandse cabaret. Een artistiek en wetenschappelijk onderzoek naar cabaret betekent een verrijking en versterking van het bestaande artistieke netwerk en draagt, door de inbedding van het onderzoek in een landelijk en internationaal onderzoeksnetwerk, bij aan het (inter)nationaal zichtbaar maken van Den Bosch als cabarethoofdstad van Nederland.

Aanpak

We kiezen voor een vernieuwende aanpak: een combinatie van wetenschappelijk en artistiek onderzoek, waarin beide vormen van onderzoek elkaar beïnvloeden en stimuleren, en direct gerelateerd zijn aan het publieksonderzoek.

Het wetenschappelijk onderzoek is een onderzoek naar de rol van maatschappijkritiek in het Nederlandse cabaret. Het cabaret in Nederland kent een lange traditie van maatschappijkritiek en engagement. Het onderzoek brengt deze traditie in kaart: welke strategieën hebben cabaretiers in de afgelopen 40 jaar ontwikkeld om zich te engageren? Daarnaast wordt samen met studenten van de KTA onderzocht hoe het geëngageerde cabaret zich verder zou kunnen ontwikkelen. Op deze manier wil het wetenschappelijk onderzoek een brug slaan tussen heden, verleden en toekomst, tussen cabaretgeschiedenis, de actuele cabaretpraktijk en de jongste generatie cabaretiers, om zo een duurzame bijdrage te leveren aan zowel het wetenschappelijk onderzoek als de ontwikkeling van cabarettalent.

Het artistieke onderzoek is een internationaal onderzoek waarin we studenten, professionals en publiek uit vier verschillende landen - Nederland, België, Groot-Brittannië en Zuid-Afrika - samenbrengen in artistieke coproducties. Elk jaar produceren we een voorstelling in samenwerking met één van de partnerlanden, die zowel in Nederland als in het partnerland wordt gespeeld. Doel is om studenten en professionals uit beide landen samen te brengen in een experimentele setting om daarmee een uitwisseling en kruisbestuiving tussen de cabaretpraktijk uit verschillende landen te faciliteren. Ook willen we jong talent kennis laten maken met makers uit andere culturen ter inspiratie van hun eigen praktijk.

Het publieksonderzoek wordt opgezet in samenwerking met de afdeling Social Studies van Avans Hogeschool. Centraal in dit onderzoek is het ontwikkelen van een flexibel theoretisch en praktisch instrumentarium waarin via o.a. social media, en direct publiekscontact de sociale relevantie van cabaret wordt bevraagd en praktisch wordt getoetst i.s.m. de diverse partnerlanden. In de uitvoering worden studenten van zowel Avans als ook de Koningstheateracademie ingezet, zowel in Nederland als ook in de partnerlanden.

Doelstellingen

Directe output:

- Wetenschappelijk proefschrift;
- Publieksboek;
- Internationaal ontwikkelingstraject voor studenten van de KTA;
- Jaarlijkse voorstellingen in Nederland en partnerlanden;
- Randprogrammering bij voorstellingen met lezing en debat;
- Publieksparticipatie;

- Internationaal wetenschaps- en publiekscongres in Den Bosch.

Duurzame resultaten:

- Wetenschappelijk onderzoeksnetwerk;
- Internationale wetenschappelijke interesse voor Nederlands cabaret;
- Verdieping van het debat binnen de cultuursector (programmeurs, recensenten, producenten);
- Vergroting publieksbereik van en publieke betrokkenheid bij cabaret;
- Internationaal artistiek netwerk van opleidingen en makers;
- Internationale online Cabaret Community
- Talentontwikkeling van jonge makers;
- Verdieping van het curriculum van de KTA;
- Nationaal en internationaal profileren van Den Bosch als cabarethoofdstad van Nederland.

Projectleiding

Zakelijk en artistiek leider van het project is Anna Uitde Haag, directeur van de KTA.

Uitde Haag overziet het hele project en stuurt alle partners en medewerkers aan. Uitde Haag heeft een excellent netwerk in Brabant en een sterke achtergrond als cultureel ondernemer. Haar zakelijke en artistieke kennis en kunde maken haar uitermate geschikt om dit project te leiden.

Partners

Het wetenschappelijke, artistieke en het publieksonderzoek wordt uitgevoerd in samenwerking met de volgende partners: Prof. dr. Giseline Kuipers, Prof. dr. Maaïke Bleeker, Prof. dr. Erwin Schwella, dr. Oliver Double, dr. Sophie Quirck, Universiteit van Amsterdam, Universiteit Utrecht, Stellenbosch University (Zuid-Afrika), University of Kent (Canterbury, Groot-Brittannië, Avans Hogeschool afdeling Social Studies, Theaterfestival Boulevard, De Zee Theaterproducties, de Cabaretfirma, TygerArea & TygerFest, Pieter Derks, Patrick Nederkoorn, Minou Bosua, Raf & MichWalschaerts (Kommil Foo), Maud Vanhauwaert, Anne Neut, Michiel Lieuwma, Jaap Robben, Flip Noorman.

Artistiek onderzoek

Missie

De KTA wil in samenwerking met studenten, professionals en publiek uit vier landen met een sterke cabaretraditie - Nederland, België, Groot-Brittannië en Zuid-Afrika - een artistiek onderzoek ontwikkelen. Dit draagt niet alleen sterk bij aan de talentontwikkeling van de jonge cabaretiers, maar zorgt ook voor kennis over de werking en grenzen van kritische humor in verschillende culturen. Studenten ontdekken in de verschillende cabaretradities verschillende vormen van engagement en onderzoeken ook hoe ze in samenwerking met studenten en makers uit andere culturen nieuwe vormen van engagement kunnen ontwikkelen. Jonge makers verbreden op deze manier hun horizon en leren zich positioneren in een geglobaliseerde wereld. Ook werkt de opgedane kennis verder door in het project, o.a. in voorstellingen, debatten en door het incorporeren van vragen en antwoorden over kritiek in het wetenschappelijke deel van dit project.

Aanpak

Het artistiek onderzoek is een samenwerking tussen studenten, professionals en publiek uit vier landen en resulteert in drie voorstellingen (jaar 1 t/m 3) en een internationaal congres (jaar 4).

In het eerste, tweede en derde jaar produceren we elke zomer een voorstelling in samenwerking met één van onze partnerlanden. We werken samen met drie opleidingen en met professionele cabaretiers uit Nederland en de partnerlanden (zie hieronder: Output). De voorstellingen worden in Brabant geproduceerd en hebben een onderzoeks karakter. In een periode van drie weken werken we toe naar een voorstelling

waarin vanuit verschillende culturele perspectieven wordt gereflecteerd op engagement: hoe engageren makers uit verschillende landen en culturen zich met de wereld? Hoe zoeken zij de verbinding met hun publiek? De voorstellingen gaan allereerst op tournee door Nederland. Daarna spelen we de voorstelling in het partnerland. Studenten documenteren het proces en reflecteren op de uitkomsten. Ook vindt er wetenschappelijke reflectie plaats op het onderzoek (zie: Wetenschappelijk onderzoek). De afdeling Social Studies van Avans Hogeschool werkt vier jaar lang mee aan de vertaling van de voorstellingen naar het publiek, zowel in Nederland als in de partner landen.

In het vierde jaar organiseren we een internationaal publiekscongres in Den Bosch, waarop alle wetenschappelijke en culturele partners samenkomen om te reflecteren en terug te blikken op het project en de wetenschappelijke en artistieke resultaten. Op dit congres vindt nadrukkelijk een interactie plaats tussen wetenschappelijk en artistiek onderzoek. We organiseren 'round tables' waar wetenschappers en makers met elkaar in gesprek gaan. Ook presenteren verschillende cabaretiers en wetenschappers hun 'state of the art' van het Nederlandse cabaret. Ten slotte wordt op dit congres het publieksboek over cabaret gepresenteerd, waarmee we een breder publiek willen laten kennismaken van de laatste wetenschappelijke en artistieke inzichten over cabaret.

Output

2017

Land: Zuid-Afrika
Thema: Cabaret in een diep gepolariseerde samenleving: Wat is engagement in een land met diepe kloven tussen arm en rijk, zwart en wit?
Partners: Bachelor Toneel- en Theaterwetenschap, Stellenbosch University (Zuid-Afrika)
TygerArea & TygerFest (Belleville, Zuid-Afrika)
Makers NL: Theaterfestival Boulevard (Den Bosch), Cabaretfirma, 's-Hertogenbosch
o.a. Pieter Derks, Patrick Nederkoorn, Maud Vanhauwaert, Minou Bosua, Michiel Lieuwma, Jaap Robben, Anne Neut, Flip Noorman e.a.
Maker ZA: nog onbekend
Speelplekken: Theaterfestival Boulevard (augustus 2017)
TygerArea & TygerFest (maart 2018)

2018

Land: België
Thema: Cabaret binnen een theatertraditie: Engagement met literaire en poëtische technieken
Partners: Nog onbekend
Makers NL/BE: Raf en Mich Walschaerts (Kommil Foo)
Speelplekken: Nog niet bevestigd

2019

Land: Groot-Brittannië
Thema: Cabaret en stand-up comedy: Engagement in direct contact met het publiek
Partners: Bachelor Comedy Studies, Universiteit van Kent (Canterbury, Groot-Brittannië)
Maker NL: Jan Jaap van der Wal
Makers GB: Nog niet bevestigd
Speelplekken: Nog niet bevestigd

2020

Land:	Nederland
Thema:	Internationaal congres over engagement in het cabaret; presentatie van wetenschappelijk en artistiek onderzoek
Partners:	Alle wetenschappelijke en artistieke partners
Locatie:	Den Bosch

Ter illustratie volgt hieronder de uitwerking van de eerste voorstelling.

Club Cabaret (werktitel)

Voor deze eerste voorstelling grijpen we terug op het ontstaan van de conference, en de conferencier: het Cabaret Artistique.

In de jaren tachtig van de negentiende eeuw is het Cabaret Artistique de aanduiding geworden van de Parijse herbergen (kroegen), voor het merendeel gelegen in het Quartier Latin en Montmartre waar de bohémiens bij elkaar kwamen om zichzelf en de gasten te vermaken met hun ernstige of vrolijke kunstuitingen. Dichters, zangers, schrijvers en studenten droegen hun werk voor en bekritiseerden de maatschappij onder leiding van de kroegbaas die het geheel aan elkaar praatte in een conference. Deze conference, en de kroegbaas als conferencier worden beschouwd als de voorlopers van het hedendaagse cabaret.

In navolging van het Cabaret Artistique en in samenwerking met drie cafés aan de Parade worden op tien avonden 6 jonge cabaretiers uit Nederland en uit Zuid-Afrika (Stellenbosch) uitgenodigd om liedjes, sketches, gedichten, columns en theaterscènes te maken naar aanleiding van een thema of een (maatschappelijke) gebeurtenis.

Het materiaal wordt getoond en aan elkaar gepraat onder leiding van gelauwerde cabaretiers die fungeren als kroegbazen/conferencier. Dit zijn o.a. Minou Bosua, Patrick Nederkoorn, Michiel Lieuwma, Maud Vanhauwaert, Anne Neuteboom, Flip Noorman en Pieter Derks. Tien unieke en eenmalige opgevoerde shows waarin deze conferencier zich gaat verhouden tot het materiaal van de jonge cabaretiers, in tien unieke en eenmalige conferences.

Deze voorstelling gaat in première op theaterfestival Boulevard, editie 2017, speelt daar op tien avonden, en reist vervolgens in de maanden september en oktober door Nederland. In het voorjaar van 2018 wordt deze voorstelling ook gespeeld tijdens het TygerArea & TygerFest, in Belleville Zuid-Afrika.

De randprogrammering wordt verzorgd door de derde- en vierdejaars studenten van de KTA. De publieksparticipatie wordt begeleid door de studenten van de afdeling Social Studies van Avans Hogeschool.

In aanloop naar het festival organiseren we een cabaretfestival voor de inwoners van 's-Hertogenbosch ('Praat van de Straat'); een online festival waar de inwoners van 's-Hertogenbosch zich kunnen melden en presenteren als cabaretier, begeleid door studenten van de Koningstheateracademie. Hun gefilmde bijdrages worden getoond, en gejureerd. De zes beste filmpjes worden geselecteerd om mee te spelen in de voorstelling. Dit online cabaretfestival wordt in verkorte vorm ook ingezet bij de voorstelling die we spelen in het land en wordt doorontwikkeld in de internationale voorstellingen.

Partners

De KTA werkt voor het artistiek onderzoek samen met de Stellenbosch University (Zuid-Afrika), en de University of Kent (Groot-Brittannië). Alle partners hebben hun deelname aan het project bevestigd.

De artistieke supervisie is in handen van Anna Uitde Haag, artistieke en zakelijk directeur van de Koningstheateracademie.

Vaste medewerkers zijn Michiel Lieuwma, o.a. schrijver, lid van de Orde van de Dag, en conceptontwikkelaar van de Snijtafel (tekstbegeleiding); Maarten van de Berg, redactielid van Zondag met Lubach, cabaretier, en theaterdocent (regie). Verder werken mee: Patrick Nederkoorn, (cabaretier, tekstschrijver, columnist), Minou Bosua (voorheen lid van de Bloeiende Maagden, cabaretière), Jaap

Robben (schrijver), Maud Vanhauwaert (dichter), Pieter Derks (cabaretier), Anne Neuteboom (cabaretière), Flip Noorman (cabaretier/muzikant), Katinka Polderman (cabaretière/schrijfster).

Voor alle edities van het artistieke onderzoek worden studenten van de KTA ingezet in de randprogrammering.

Voor de ontwikkeling van de voorstellingen worden studenten en alumni van de KTA en de universiteit van het gastland aangetrokken.

De voorstelling wordt aangeboden door Impresariaat De Zee Theaterproducties.

Wetenschappelijk onderzoek

Missie

De KTA zal in samenwerking met onderzoeker Dick Zijp een wetenschappelijk onderzoek faciliteren naar maatschappijkritiek in het Nederlandse cabaret. Dit is het eerste wetenschappelijke onderzoek naar cabaret in Nederland, dat resulteert in een wetenschappelijk proefschrift en een publieksboek over cabaret. Hiermee draagt dit onderzoek bij aan wetenschappelijke kennis over cabaret, verdieping van het theoretische curriculum van de KTA en aan de publieke kennis van en discussie over cabaret.

Het onderzoek concentreert zich op de betekenis en functie van kritiek in het Nederlandse cabaret. Dit is een urgent onderwerp, niet alleen omdat kritiek één van de belangrijkste pijlers van de Nederlandse cabaretraditie is, maar ook omdat de betekenis en functie van kritiek op dit moment aan het veranderen is. Aan de ene kant vervult kritiek nog altijd een belangrijke functie in de kunsten en het publieke debat. Ook cabaretiers leveren met hun kritische humor een bijdrage aan publieke debatten. Aan de andere kant zien we dat 'zachtere' waarden zoals authenticiteit en emotionele betrokkenheid steeds sterker gewaardeerd worden en de plaats innemen van kritiek. Dit zien we terug in het cabaret van de afgelopen decennia, waarin meer nadruk is gekomen op het persoonlijke en het authentieke en minder op maatschappijkritiek en engagement. Dit onderzoek onderscheidt zich juist door zijn concentratie op cabaret als kritische traditie.

Het wetenschappelijk onderzoek zoals dat hier is weergegeven, is het afgelopen jaar opgezet door Dick Zijp in samenwerking met prof. dr. Maaïke Bleeker (Universiteit Utrecht) en prof. dr. Giseline Kuipers (Universiteit van Amsterdam). Deze inspanningen hebben een sterk onderzoeksvoorstel opgeleverd, dat inmiddels is geformaliseerd en goedgekeurd door beide universiteiten. Daarmee is de wetenschappelijke kwaliteit van het onderzoek en de inzet van onze wetenschappelijke partners gewaarborgd.

Aanpak

Het wetenschappelijk onderzoek maakt gebruik van methodes uit de theaterwetenschap en de culturele sociologie en bestaat uit twee delen.

In het eerste deel van het onderzoek kijken we naar de *humorstrategieën* die cabaretiers gebruiken om kritiek te leveren op de maatschappij. Cabaretiers gebruiken humor om te ontregelen, te bespotten en te protesteren, maar hoe doen ze dat eigenlijk? Het onderzoek concentreert zich op het werk van zes invloedrijke, geëngageerde cabaretiers uit de afgelopen 40 jaar: Freek de Jonge, Brigitte Kaandorp, Hans Teeuwen, Theo Maassen, Micha Wertheim en Claudia de Breij. In de analyse ligt sterk de nadruk op de interactie tussen cabaretiers en publiek. Ook kijken we nadrukkelijk naar de manier waarop de strategieën van cabaretiers in de afgelopen 40 jaar veranderd zijn.

In het tweede deel van het onderzoek kijken we naar de *beoordelingscriteria* die een rol spelen in de publieke receptie van cabaret. De centrale vraag is in hoeverre kritiek een belangrijk criterium is bij het beoordelen van cabaretvoorstellingen. We kijken hiervoor naar het werk van professionele critici en festivaljury's, die optreden als bemiddelaars tussen cabaretier en publiek. We analyseren cabaretrecensies uit vijf landelijke dagbladen (*NRC Handelsblad*, *de Volkskrant*, *het Parool*, *de Telegraaf* en *Trouw*) en

juryrapporten van de twee grootste Nederlandse cabaretfestivals (Cameretten en het Leids Cabaret Festival).

De resultaten van het onderzoek worden elk jaar gepresenteerd aan het publiek als onderdeel van de randprogrammering van de artistieke coproducties.

Output

- Twee wetenschappelijke artikelen in internationale tijdschriften (peer-reviewed);
- Jaarlijks mediaoptreden of artikel voor een populair medium;
- Engelstalig, wetenschappelijk proefschrift over engagement in het Nederlandse cabaret, toegankelijk voor een internationaal publiek;
- Nederlandstalig publieksboek over cabaret, gebaseerd op het wetenschappelijke proefschrift en vertaald naar een breder publiek;
- Randprogrammering bij de jaarlijkse voorstellingen met lezing en debat;
- Internationaal congres over cabaret in Den Bosch.

Partners

De KTA werkt voor het wetenschappelijk onderzoek samen met de Universiteit van Amsterdam, de Universiteit Utrecht, Stellenbosch University (Zuid-Afrika, en de University of Kent (Groot-Brittannië). Alle partners hebben hun deelname aan het project bevestigd.

Het wetenschappelijk onderzoek is ontworpen en zal worden uitgevoerd door Dick Zijp, MA. Zijp studeerde af aan de Universiteit van Amsterdam met een onderzoek naar de maatschappijkritiek van Nederlandse cabaretiers en is sinds 2015 werkzaam als vaste docent aan de KTA. Daarnaast geeft hij les aan de Universiteit Utrecht en de Universiteit van Amsterdam en is hij cabaret- en kleinkunstrecensent voor Theaterkrant.

Het onderzoek wordt begeleid door: Prof. dr. Giseline Kuipers, hoogleraar Cultuursociologie aan de Universiteit van Amsterdam en internationaal erkend specialist op het gebied van humor, en Prof. dr. Maaïke Bleeker, hoogleraar Theaterwetenschap aan de Universiteit Utrecht en internationaal erkend specialist op het gebied van geëngageerd theater. Daarnaast is er uiteraard een voortdurende dialoog met de internationale partners van dit project: Stellenbosch University, en de University of Kent.

Publieksonderzoek

Missie

De KTA ontwikkelt in samenwerking met studenten van Avans Hogeschool, afdeling Social Studies, en studenten van de gastlanden een publieksonderzoek. Studenten ontdekken op deze manier op wat voor manieren cabaret een rol kan spelen in de bevordering van sociale cohesie in stad en buurt. Jonge makers verbreden op deze manier hun horizon, en leren zich positioneren in een directe leefomgeving. De vergelijking van de situering van cabaret in de eigen stad/het eigen land en in het gastland versterkt de basis voor het ontwikkelen van een breed perspectief op de functie van kunst in het algemeen en cabaret in het bijzonder.

Aanpak

De afdeling Social Studies van Avans Hogeschool werkt vier jaar lang mee aan de ontwikkeling van een breed theoretisch en praktisch instrumentarium voor publieksonderzoek en publieksparticipatie zowel in Nederland als in de partnerlanden. De derde- en vierdejaarsstudenten van de KTA werken hands-on mee zowel in Nederland als in de partnerlanden.

In het eerste jaar wordt er een publieksevent georganiseerd in het kader van diversiteit en exclusiviteit: *Praat van de Straat*, het Groot Bosch Cabaretfestival; een cabaretfestival waarbij de inwoners van 's-

Hertogenbosch opgeroepen worden om hun verhalen en kwesties aan te dragen en om te zetten in een cabaret-act. In tien buurthuizen worden een aantal werkavonden georganiseerd waarbij studenten van de KTA de aspirantcabaretiers helpen om hun verhaal om te zetten in lied, verhaal, sketch of conference. Deze acts worden opgenomen en op deze acts kan vervolgens online worden gestemd door de inwoners van 's-Hertogenbosch. De zes beste acts worden getryout in de theaterstadtuin van het Lilianefonds & de KTA, en live gespeeld tijdens de voorstelling Club Cabaret onder de noemer *Praat van de Straat*. Al deze bijdragen zijn te zien op een online Cabaret-Community, waarop ook de vorderingen van het wetenschappelijk onderzoek te volgen zijn. Dit online forum wordt een ontmoetingsplaats voor (een breed internationaal) publiek, en voor de makers.

Output

- Online Cabaret-Community;
- Cabaretfestival *Praat van de Straat*
- Publiksacties in buurt en stad;
- Registratie van publieksparticipatie in het artistiek onderzoek;
- Registratie van het publieksonderzoek in de vorm van scripties, en afstudeeronderzoeken;
- Internationaal vergelijkend onderzoek naar publieksbereik.

Partners

De KTA werkt voor het Publieksonderzoek samen met de Stellenbosch University (Zuid-Afrika), en de University of Kent (Groot-Brittannië). Alle partners hebben hun deelname aan het project bevestigd.

Het publieksonderzoek wordt vier jaar lang begeleid door de Stefan van Teeffelen en Sophie van der Vleuten, Hogeschooldocenten Culturele en Maatschappelijke Vorming, Academie voor Sociale Studies, Avans Hogeschool. In de opzet van het onderzoek brengen derde- en vierdejaars studenten van de KTA hun artistieke expertise in op zowel praktisch als theoretisch niveau. Avans Ondernemers Centrum heeft de algehele supervisie over dit onderdeel.

Tot slot

De KTA maakt ontegenzeggelijk onderdeel uit van de evoluerende cabarettraditie. Als onderdeel daarvan onderzoekt zij voortdurend wat de huidige stand van zaken is binnen het genre.

Hoewel cabaret een ongeëvenaarde populariteit kent, zien we ook dat het genre zich steeds meer ontwikkelt tot het genre van de snelle lach, van het leuke avondje uit. Daar maken wij ons zorgen over.

Cabaret biedt de mogelijkheid om met humor steeds weer nieuwe vormen van engagement en maatschappijkritiek te ontwikkelen.

Engagement 2.0 draait dan ook om de vraag wat de morele verantwoordelijkheid is van de jonge cabaretier ten aanzien van de wereld waarin wij leven. De KTA beschouwt het als haar verantwoordelijkheid om een (internationaal) practicum te organiseren waarbinnen jonge cabaretiers zich intellectueel en artistiek leren te verhouden tot die vraag, samen met hun internationale collega's.

Engagement 2.0 brengt (inter)nationale studenten, cabaretiers, wetenschapper en publiek samen, om niet alleen betrokken te zijn in dit vierjarige project, maar ook om getuige te zijn van de duurzame impuls die dit project geeft aan de geëngageerde cabaretpraktijk. Met dit onderzoek is de KTA in staat om haar curriculum en de beroepspraktijk hecht aan elkaar te verbinden.